

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 171/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 18. marca 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Rastislavom Lenartom, Pollova 32, Košice, ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach vo veci vedenej pod sp. zn. Kc 194/14/8800 a jej prípisom č. k. Kc 194/14/8800-10 z 3. októbra 2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. decembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED] (spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietajú porušenie svojich

základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. Kc 194/14/8800 a jej prípisom č. k. Kc 194/14/8800-10 z 3. októbra 2014 (ďalej aj „napadnutý prípis“).

Zo sťažnosti a z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovatelia sú účastníkmi exekučného konania vedeného Okresným súdom Košice II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 38 Er 2945/2010 v procesnom postavení povinných. Uznesením sp. zn. 38 Er 2945/2010 z 9. júla 2012 okresný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a konanie zastavil. Proti tomuto rozhodnutiu podali odvolanie oprávnení. Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 1 CoE 58/2013 z 5. februára 2014 uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Následne súdna exekútorka JUDr. Marianna Vargová vydala 28. júla 2014 exekučný príkaz sp. zn. EX 579/2010 na vykonanie exekúcie predajom nehnuteľností.

Sťažovatelia v sťažnosti po opise doterajšieho priebehu označeného exekučného konania poukazujú na *«zmätočnosť záhlavia Uznesenia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1 COF 758/ 2013-84, 7210226825 zo dňa 05. 02. 2014, pri údajoch o oprávnených 1. a 2., CHÝBA ich identifikácia ich dátumov narodenia a tak isto považujú výrok uvedeného uznesenia za neurčitý, neúplný a tak isto aj nevykonateľný pretože ak odvolací súd /citujeme/: „Zrušuje uznesenie v znení opravného uznesenia a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.“ /koniec citácie/, z uvedeného výroku nie je zrejmé ktoré uznesenie odvolací súd zrušil a následne vrátil na ďalšie konanie, pretože nie je uvedené uznesenie identifikované ani označením súdu a ani spisovou značku»*.

Podľa názoru sťažovateľov *„sa poskytla rozhodnutím odvolacieho súdu neprimeraná majetková, ale aj procesná ochrana a zvýhodnenie oprávneného v 1. a 2. rade, na úkor navrhovateľa 1. a 2...“*, exekučný príkaz súdnej exekútorky JUDr. Marianny Vargovej sp. zn. EX 579/2010 z 28. júla 2014 bol vydaný *„predčasne a bez právneho dôvodu a základu, pretože síce uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1 CoE/58/2013-84,*

7210226825 zo dňa 05. 02. 2014, bolo zrušené uznesenie v znení opravného uznesenia a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, avšak uvedený exekučný príkaz sa na starne 2. odvoláva na predmetné uznesenie KS Košice... avšak uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1 CoE/58/2013-84,7210226825 zo dňa 05. 02. 2014, ako sme už uviedli, **NEOBSAHUJE PRESNÉ OZNAČENIE VO VÝROKU** uznesenia ktoré bolo zrušené a ani označenie opravného uznesenia, navyše uvedený exekučný príkaz neobsahuje označenie **NÁSLEDNÉHO** vydaného uznesenia prvostupňového súdu, ktoré malo byť vydané po vrátení veci, avšak ako uvádzajú navrhovateľ 1. a 2., doposiaľ im takéto uznesenie nebolo doručené, teda zrejme ešte nebolo vydané...“.

V nadväznosti na uvedené podali sťažovatelia podnet na podanie mimoriadneho dovolania adresovaný Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“), ktorým sa domáhali „... prešetrovanie zákonnosti postupu Súdnej exekútorky JUDr. Marianny Vargovej, so sídlom v Trebišove, Hviezdoslavova č. 1234/4, a zákonnosti vydaného Exekučného príkazu pod sp. zn. EX 579/2010-54 zo dňa 28. 07. 2014 a po preskúmaní navrhujeme uvedený exekučný príkaz zrušiť, ako nezákonný a vydaný v rozpore so skutkovým a procesným stavom vec“.

Na podnet sťažovateľov reagovala krajská prokuratúra, ktorá im v napadnutom prípise oznámila, že „v konaní Krajského súdu v Košiciach nezistila pochybenia, ktoré by bolo treba napraviť, preto Váš podnet na podanie mimoriadneho dovolania odkladám“.

Sťažovatelia zastávajú názor, že krajská prokuratúra prípisom sp. zn. Kc 194/14/8800 z 3. októbra 2014 a postupom, ktorý predchádzal jeho vyhotoveniu, porušila ich základné práva podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy, a žiadajú, aby ústavný súd o ich sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa 1. [REDAKOVANÉ]... a 2. [REDAKOVANÉ]... upravené v čl. 46, čl. 47, ods. 2, 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajskej prokuratúry Košice v konaní pod sp. zn. Kc 194/14/8800-10, porušené bolo.“

2. *Rozhodnutie štátneho orgánu – Krajskej prokuratúry Košice v konaní vedenom pod sp. zn. Kc 194/14/8800-10, kde bolo pod týmto číslom vydané rozhodnutie, či písomné stanovisko zo dňa 03. 10. 2014, ktorá nám bolo doručená dňa 22. 10. 2014 sa zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.*

3. *Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky sa prikazuje, aby vo veci konala a prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva upraveného v čl. 46, čl. 47, ods. 2, 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.*

4. *Sťažovateľovi 1. [REDAKOVANÉ]... a 2. [REDAKOVANÉ]... sa priznáva finančné zadostučinenie 10.000 Eur (slovom desaťtisíc eur), ktoré je Krajská prokuratúra Košice povinná sťažovateľovi vyplatiť, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).*

5. *Sťažovateľovi 1. [REDAKOVANÉ]... a 2. [REDAKOVANÉ]... priznáva trovy konania/právneho zastúpenia 284,08 Eur /slovom: dvestoosemdesiatštyri eur a 08 centov/, ktoré je povinný Krajská prokuratúra Košice zaplatiť na účet advokáta JUDr. Rastislav Lenarta do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“*

Sťažovatelia sa tiež domáhajú, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť „*Uznesenia Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 1 CoE/58/2013-84, 7210226825 zo dňa 05. 02. 2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27. 03. 2014*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky,

o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Vychádzajúc z obsahu petitu, ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľov podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy prípisom krajskej prokuratúry č. k. Kc 194/14/8800-10 z 3. októbra 2014 a postupom, ktorý predchádzal jeho vyhotoveniu. Na tom nič nemení skutočnosť, že sťažovatelia v sťažnosti formulujú výhrady aj proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 CoE 58/2013 z 5. februára 2014 a exekučnému príkazu súdnej exekútorky JUDr. Marianny Vargovej sp. zn. EX 579/2010 z 28. júla 2014. V petite sťažnosti totiž sťažovatelia označujú za porušovateľa svojich základných práv len krajskú prokuratúru.

Z uvedeného dôvodu mohol ústavný súd predbežne prerokovať sťažnosť sťažovateľov len v rozsahu namietaného porušenia ich základných práv podľa čl. 46, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy prípisom krajskej prokuratúry č. k. Kc 194/14/8800-10 z 3. októbra 2014 a postupom, ktorý predchádzal jeho vyhotoveniu.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy a § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity.

Zmysel a účel princípu subsidiarity vychádza zo skutočnosti, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (porovnaj m. m. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013).

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 34 ods. 2 zákona o prokuratúre ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Ústavný súd aj v predchádzajúcich konaniach vyslovil právny názor, že vynechanie tohto prostriedku nápravy (opakovaného podnetu, príp. ďalšieho opakovaného podnetu) v rámci sústavy orgánov prokuratúry nemožno nahrádzať podaním sťažnosti v konaní pred ústavným súdom, pretože takto by sa obmedzila možnosť týchto orgánov vo vlastnej kompetencii nielen preveriť skutočnosti, ktoré tvrdí sťažovateľ, ale aj prijať opatrenia podľa

zákona o prokuratúre, ktoré by účinne napomáhali odstráneniu procesných alebo faktických prekážok zákonného postupu (napr. I. ÚS 186/05, IV. ÚS 53/05, III. ÚS 295/2010).

Podľa právneho názoru ústavného súdu podanie opakovaného podnetu, prípadne ďalšieho opakovaného podnetu podľa príslušných ustanovení zákona o prokuratúre poskytujú sťažovateľom účinnú ochranu ich práv a slobôd (I. ÚS 112/06, II. ÚS 94/06, III. ÚS 343/08).

Zo sťažnosti ani z priloženej dokumentácie nevyplýva, že by sťažovatelia podali generálnej prokuratúre opakovaný podnet, ktorým by sa domáhali preskúmania záverov krajskej prokuratúry, hoci im to zákon o prokuratúre umožňuje, čo zakladá dôvod na odmietnutie ich sťažnosti ako neprípustnej.

Zároveň ústavný súd v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci poukazuje na skutočnosť, že právo podať mimoriadne dovolanie patrí do výlučnej právomoci generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), a nie je nárokovateľným právom účastníka konania. Záonné predpoklady na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v ustanoveniach § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, z ktorých jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi. To znamená, že nejde o základné právo sťažovateľov, ktoré by bolo možné zahrnúť pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, príp. iného ustanovenia ústavy. Ústavný súd vo svojej konštantnej judikatúre v tejto súvislosti opakovane uvádza, že na vyhovenie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Je na voľnej úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá, alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná

ústavnoprávna ochrana (I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 147/2010).

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že sťažovatelia nemali na základe svojho podnetu právny nárok na podanie mimoriadneho dovolania, a preto odložením ich podnetu na podanie mimoriadneho dovolania nemohlo dôjsť k porušeniu ich základných práv garantovaných ústavou, čo zakladá dôvod na odmietnutie ich sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súd ako neprípustnú a zároveň tiež ako zjavne neopodstatnenú.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľov v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. marca 2015